

RĄBIĆ (32) *vb impf*

inf rąbić (4). ◇ *praes* 3 *sg* rąbi (2). ◇ *praet* 1 *sg* m rąbiłem, -m rąbił (13). ◇ 3 *sg* m rąbił (9). ◇ 1 *pl* m *pers* my rąbili (1). ◇ 3 *pl* m *pers* rąbili (1). ◇ *con* 3 *sg* m by rąbił (1). ◇ 3 *pl* m *pers* by rąbili (1).
◇ [*impers* ma być rąbi(o)no.]

Sł stp brak, Cn s.v. cicho mowić, Linde bez cytatu.

A. Transit. *Ciąć uderzając ciężkim i ostrym narzędziem; caedere Cn* (28) :

a. *Ścinać, wycinać* (23) : *ZapWar* 1513 nr 2112, 1520 nr 2249: [Skarżą się poddani z tych 2 wsiu na sąsiady swe, jako na pana Riskowskiego sędziego lubelskiego, że im granice stare popsował [...], także puszcza królewską psuje, rąbi [jā] dalej niż na milę. *LustrLub* 70].

rąbić do czego [= *materiał na co*] (1): Kmieć y Mieczczánin/ gdy ma iechać sobie ná fwą potrzebę po drwá do boru álbo do pufzczey [...] do budowania nie ma nic rąbić/ áz mu Vrzędnik náznaczy *GostGosp* 36.

rąbić co komu [= *w cudzym lesie*] (2): Kto komu gay rąbi. *Cazimirus magnus folio* 34. *UstPraw* E4. *Cf* »rąbić drzewo«.

Zwroty: »rąbić drzewo (*a. drwa*)« [*w tym: komu* (= *w cudzym lesie*) (1)] (17): ya kom ya ym nyerabyl drew poszpolythych brzoszovych [...] thako my bog pomoszy. *ZapWar* 1502 nr 1936; Iako my nyerąbili drzewa sosnowego y dambovego na vyanye slachatney Catharzyny [...] thako nam bog pomoszy. *ZapWar* 1520 nr 2182, 1503 nr 1951, 1512 nr 2102 [2 r.], nr 2104, 1513 nr 2112, 1514 nr 2154 (14); Drwołzczep ieden vbogi był/ A drwá fobie w leśie rąbił *BierEz* L2, H4v; á ktoby rąbił chroft álbo drwá w wielkich leśiech/ tákowy ma dáć ósm grofzy *UstPraw* E4.

»łczywo [= *drewno na łczywo*] rąbić« (2): Item powyedzial yfch ydacz ftimze pyotrkiem Zgołthinya fvknya Rudawa człowyekovi na boru gdi licziwo rabill vkradl *LibMal* 1543/75, 1543/ 75v.

b. *Dzielić na kawałki, odcinać; secare Calag* (5) :

Zwroty: »drwa rąbić« = *secare ligna Calag* [*szyk zmienny*] (3): *LibMal* 1545/98; *Calag* 287a; Młócić/ drwá rąbić/ y inlfzych/ náprzyczyniác brożyn do brogow/ do grodzezy żerdzi/ tego źimie przyczynić *GostGosp* 80.

»rąbić ze pnia« [= *rosnącego drzewa*] [*szyk zmienny*] (2): Kmieć y Mieczczánin [...] nie ma do palenia rąbić ze pniá/ iedno leżące/ co do drew godne *GostGosp* 36, 166.

B. Intransit. *Wycinać las* (4) : Gdy kogo kto záftanie w swoim gáiu á on rąbi/ tákowemu [...] *UstPraw* E4.

rąbić komu [= *w cudzym lesie*] (1): yakom gy na then czasch sbyl gdy my w gayv rabył *ZapWar* 1530 nr 2389.

rąbić gdzie (3): yakom ya thego Cmyeczia panyey pogroschewskiej nathen czas sbyl kiedy rąbył wgayv moyem gdy my sia wziancz nyechczial dacz *ZapWar* 1530 nr 2423, 1512 nr 2108, 1530 nr 2389; [Bliszowka, na dziedzinie radlickiej zapusta, także zapusta na Gorzuchach oddzielna tego to Stanisława, w tej oboi rąbiono być nie ma *InwSzlachKal* 1586 nr 46].

Cf **RĄBIENIE, RĄBIONY**